

Pressmeddelande

14 NOVEMBER 2001 NR 70

Svag konjunktur, men expansiv politik

Lars Heikensten talade på onsdagen vid den Svensk-amerikanska handelskammaren under rubriken "Penningpolitiken i Sverige".

"Riksbanken publicerade för några veckor sedan en inflationsrapport. Huvudscenariot i rapporten kan beskrivas som en ganska normal konjunktur. Under nuvarande och inledningen av nästa år fortsätter försvagningen av ekonomin både i Sverige och utomlands. Nedgången i industrin sprider sig gradvis till ekonomin i övrigt och även på arbetsmarknaden blir nedgången påtaglig. Men framemot mitten av nästa år väntar vi oss en vändning uppåt. Den hänger ihop med att konjunkturcykelns normala anpassningsprocesser för lager, investeringar etc. då kommit en bit på väg, men också i allra högsta grad med att den ekonomiska politiken i västvärlden lagts om markant i expansiv riktning", sade Heikensten.

"Den samlade bilden av den ekonomiska statistik som kommit in från utlandet är aningen mer dyster än vi räknat med. Detta gäller både USA och Europa. De indikationer vi har på den internationella prisutvecklingen pekar i samma, något svagare riktning. Såväl producent- som konsumentprisernas utveckling i Sverige har varit i linje med den prognos vi gjorde, möjligen marginellt svagare. Sammantaget finns det goda skäl att vara försiktig i sin tolkning av de siffror som kommit in. De speglar i varje fall delvis en ganska extrem period direkt efter händelserna den 11 september. Vi arbetar nu med underlagen för nästa rapport. När den publiceras kommer vi att göra en ny sammanvägning av all information vi har och en ny prognos", sade Heikensten vidare.

"I samband med Fed:s och ECB:s räntesänkningar har en diskussion åter kommit igång om penningpolitiken: Borde inte Riksbanken sänka när alla andra gör det? har det hetat. Låt mig mot denna bakgrund understryka att det i allt väsentligt är vår egen bedömning av de svenska inflationsperspektiven som styr politiken, inte vad andra centralbanker gör. En följd av detta är att vi under senare år haft väsentligt lägre räntor än USA och våra räntor har även periodvis varit något lägre än ECB:s. När man jämför penningpolitiken i olika länder är det också viktigt att komma ihåg att förhållandena kan skilja sig åt i många andra avseenden.

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

Internet
<http://www.riksbank.se>

Stimulansen från växelkursen eller från finanspolitiken kan t.ex. variera en hel del”, fortsatte Heikensten.

”Kronan har under det senaste året försvagats påtagligt jämfört med t.ex. euron och dollarn. I förhållande till långsiktigt rimliga jämviktsväxelkurser är kronan också mycket svag, euron något svag och dollarn stark. Enbart dessa skillnader i växelkurser skulle kunna motivera betydande skillnader i penningpolitiken om allt annat vore lika mellan länderna. Också finanspolitiken bidrar påtagligt till att stimulera den svenska ekonomin. Jämfört med andra länder har vi en stor nedgång under innevarande och nästa år i det offentliga strukturella sparandet. Den sammantagna förändringen i det offentliga sparandet är också stor i år och nästa år i ett internationellt perspektiv. Samma bild får man om man studerar hushållens disponibla inkomster. De ökar rejält trots den svagare utvecklingen i ekonomin till följd främst av ett påtagligt positivt bidrag från skatter och transfereringar”, fortsatte Heikensten.

”Under högkonjunkturåren har det i Sverige byggts upp överskott i de offentliga finanserna, vilket nu ger oss ett visst manöverutrymme som många länder i Europa i övrigt saknar. Mot bakgrund av den mycket svaga kronan kan man också argumentera för att det är klokt att en del av den stimulans ekonomin kan tänkas behöva kommer till stånd via finanspolitiska lättnader snarare än låga räntor. Det bör allt annat lika bidra till att stärka växelkursen. Samtidigt finns det skäl att varna för en övertro på den ekonomiska politikens effektivitet och förmåga i ett läge som detta. Viktigare på längre sikt än åtgärdernas volym är antagligen om de gynnar den långsiktiga tillväxten. Det måste också finnas en beredskap att snabbt lägga om den samlade ekonomiska politiken om ekonomin skulle visa tecken på att vända upp, ett ansvar som i praktiken främst kommer att falla på penningpolitiken”, avslutade Heikensten.